

Конгрес
Українських
Націоналістів

Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї

Декалог українського націоналіста

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net **www.nacija.org.ua** **15 – 21 листопада 2005 року № 46 (106)**

НЕЗЛАМНІСТЬ

Чуєш, друже, шаблями бряжчать яничари,
біля княжих палат напинають шатри...
Знов розкраюють простір приблуди–хозари,
у ярмо запрягаючи волі вітри.
По Хрещатику – й далі, у степ, до Лиману
ллється Яуза затхла кривавих знамен...
Ні! Не буде роздертою велич Майдану! –
Комуністе пихатий – гулагівський мент.
Нам не треба ні "старшого брата", мов ката,
ні матюччя кацапського, ні Воркути...
Будь у спадок, священна прабатьківська Хато,
І земля, і любов, і калинонько, – ТИ!
І від літа до літа, за вічності кодом,
солов'їна сюїта не змовкне в гаю...
Бережімо, як посмішку, гідну Джоконди,
неповторну, окрилену мову свою.
Наша Мова – це наша Держава у світі,
і нікому не вдасться змінити цей шлях.
Ми прийшли у віки, осяйні, гордовиті,
і з Христової святості вийняли варварський цвях!
Ми не в праві свій запал у піхвах тримати
доки кожний озорений день – боротьба...
Подивись – у сльозах Українонька–мати.
Ти готовий до бою у лавах УПА?

Валерій ВЕРГУН, м. Українка

"НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИБІР" ВИМАГАЄ:

КОМПАРТІЮ – ДО СУДУ!

7 листопада за ініціативи Конгресу Українських Націоналістів на Михайлівській площі в Києві відбулося жалобне віче та панахида за жертвами комуністичних репресій в Україні.

Перед присутніми виступили представники громадсько-політичного об'єднання "Національний вибір": народний депутат України Євген Гірник, голова Проводу ОУН(м) Микола Плав'юк, заступник голови ОУН(р) Олександр Сич, а також голова ВО "Свобода" Олег Тягнибок і голова УНА, син головнокомандувача УПА Романа Шухевича – Юрій.

Виступаючі засудили злочини комуністичного режиму СРСР та його керівного органу – КПРС, що за 74 роки свого правління шляхом штучних голодоморів, репресій, депортацій знищив десятки мільйонів українців. Внаслідок більшовицького перевороту Україна більше ніж на сім десятиліть втратила свою державність.

Відкриваючи віче, заступник голови КУН, народний депутат України Євген Гірник наголосив, що за роки комуністичного панування Україна зазнала більше втрат, ніж за всю свою історію. У державі досі є сили, які прагнуть збільшити кількість жертв. Агонізуючи, комуністична ідеологія намагається збурити наше суспільство і знову повернути його в лоно Росії. Саме тому питання декомунізації, декадебілізації і декучмінізації залишаються на сьогодні досить важливими. Вкрай треба заборонити комуністичну ідеологію, ініціювати проведення "Нюрнберга-2". Кожне життя, загублене червоним терором, не повинно забутися. Інститут пам'яті має засудити катів української нації.

Представники політичних партій і громадських об'єднань, які прийшли на віче, одноголосно ухвалили звернення до Президента, Верховної Ради та Уряду України з вимогою оголосити 7 листопада Днем пам'яті жертв комуністичних репресій.

Панахиду за упокій безневинно убієнних відправили священики УПЦ КП, УАПЦ, УГКЦ.

На знак вшанування пам'яті загиблих учасники заходу запалили свічки, а до пам'ятника жертвам Голодомору було покладено вінки та квіти. Після цього організованою колоною усі вирушили до Майдану Незалежності, де велелюдно пошанували жертви комуністичного терору.

Микола ПРИБЕРЕЖНИЙ

ПЕРЕДПЛАТА–2006

Дорогі читачі!

Передплата на газету "Нація і держава" приймається всіма поштовими відділеннями України. Інформація про газету міститься в додатку до Каталогу видань України на 2006 рік – інформаційному листі №2. Наш індекс: 09715.

Передплатна ціна:
1 місяць – 1,39 грн.
3 місяці – 4,17 грн.
6 місяців – 8,34 грн.

Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ВАЖЛИВО

В. Ющенко: «Здоров’я нації – головний пріоритет»

У 2006 році стартують чотири національні програми з боротьби зі СНІДом, раком, туберкульозом, хворобами серця і крові. Про це Віктор Ющенко повідомив минулої суботи у радіозверненні до українського народу. Він також закликав кожного громадянина вести здоровий спосіб життя.

Історична пам’ять

Віктор Ющенко доручив Кабінету Міністрів ужити додаткових заходів щодо міжнародного визнання Голодомору 1932-1933 рр. геноцидом українців та однією з найбільших трагедій в історії людства. Кабмін має підготувати законопроект з політико-правової оцінки Голодомору та визначення статусу постраждалих від нього. До 20 листопада уряд також має вирішити питання створення Українського інституту національної пам’яті, до 15 грудня – внести в установленому порядку пропозиції щодо надання Державному історико-меморіальному заповіднику “Биківня” статусу національного.

Святкування революції

Відзначення річниці Майдану відбудеться 22 листопада на Майдані Незалежності в Києві. Таке рішення прийнято на черговому засіданні робочої групи з підготовки відзначення річниці помаранчевої революції.

Партії НСНУ очиститись не вдалося

Другий з’їзд партії “Народний Союз Наша Україна”, який відбувся в суботу в Києві, залишив у складі Ради партії – свого керівного органу – політиків, прізвища яких фігурували в корупційному скандалі: Порошенка, Мартиненка, Зварича, Третьякова, Червоненка і Жванію.

Олексій Івченко спростував чутки

Голова правління НАК “Нафтогаз України” Олексій Івченко спростовує чутки про його можливу відставку. “Мене знімали журналісти, починаючи з другого дня мого призначення. Тому на всі казки з перекладачем, зі зняттям я буду відповідати, як відповідають в Одесі: не дочекаються. Я не збираюся нікуди йти”, – заявив О. Івченко в ході прес-конференції в Києві. “Якщо ви зможете назвати хоча б один показник, який “Нафтогаз” провалив під час мого керівництва, тоді я напишу заяву про свою відставку”, – сказав він, відзначивши, що “на сьогоднішній день, крім позитивних показників, у “Нафтогазу” нічого нема”. Він також назвав чорним піаром заяву про те, що йому нібито відмовили в туркменській візі.

Компенсація триває

Кабмін подовжив до 12 грудня термін подачі документів до відділень “Ощадбанку” про заборгованості за житлово-комунальні послуги, які списуватимуть за рахунок знецінених вкладів СРСР.

Україна винувата

Європейський суд із прав людини у Страсбурзі визнав нашу державу винуватою у справі Гонгадзе. Суд задовольнив позов вдови Георгія Гонгадзе Мирослави проти України та зобов’язав Київ виплатити їй 100 тис. євро відшкодування.

“Засідання погіршених прогнозів”

Так експерти охрестили останнє засідання Кабінету Міністрів, на якому Мінекономіки вкотре спрогнозувало зростання інфляції та зменшення ВВП. Упродовж останніх дев’яти місяців інфляція становила 8%. На наступний рік прогнозують 11%.

У Тернополі відкрили криївку ОУН-УПА

У центрі Тернополя, у колишній камері НКВС, яка зараз належить Історико-меморіальному музею політв’язнів та репресованих, відбулося відкриття повстанської криївки, приурочене до 76-ліття з дня народження Зеновія Красівського, останнього провідника бандерівської ОУН в СРСР та 100-ліття з дня народження повстанського художника Ніла Хасевича.

Україна експортуватиме електроенергію в Білорусь

Білорусь підтверджує раніше висловлений намір купувати в Україні до 2,5 млрд кіловат/годин електроенергії, починаючи з 2006 р. і розраховує, що це буде тривала угода на перспективу. Про це повідомив перший віце-прем’єр Білорусі В. Семашко.

Рекагебізація московської міліції

У Москві на Петровці,38 встановлено пам’ятник „залізному” Феліксу. У 1991 р. міліціонери, злякавшись народного гніву, самі демонтували бюст на подвір’ї будинку ГУВД Москви, який стояв там з середини 40-х років. До останнього часу бюст зберігався в запасниках музею московської міліції. Цього разу його встановлено на вимогу ветеранів московської міліції.

Україна і Польща в трійці переможців УЄФА

За підсумками голосування на виконкомі УЄФА, що відбувся на Мальті, Польща/Україна, Хорватія/Угорщина та Італія вийшли до другого етапу тендеру на проведення фіналу чемпіонату Європи з футболу – 2012.

Заборонено полювання на птахів

В Україні заборонили полювати на птахів. Мінекології застерігає, що таке мисливство може призвести до поширення пташиного грипу, адже перелітні птахи розносять інфекцію. Заборона діятиме до 1 грудня.

Росія знову лякає Україну

У разі вступу України до НАТО Росія припинить із нею військову співпрацю. Так лякали російські гості українців на “круглому столі” з питань озброєнь, що відбувся в Києві. Експерти ж радять українським виробникам зброї на російський ринок і не орієнтуватися. Виробництво товарів подвійного призначення та продаж проектів сучасної військової техніки – ось майбутнє української оборонки.

Новий довженківський лауреат

Президент України підписав указ про присудження Державної премії ім. Олександра Довженка кінорежисерові, кінооператорові, народному артистові Юрію Іллєнку за вагомий внесок у розвиток вітчизняного кіномистецтва.

Росія покриває Боделана

Головний інформаційно-аналітичний центр МВС Росії припинив розшук зазначеної особи на території Росії, внісши до електронної картки комп’ютерного обліку неправдиві дані про припинення розшуку Боделана українською стороною. МВС України звернулося із офіційними запитами з цього приводу до міністра внутрішніх справ Росії.

За матеріалами інформагентств та наших кореспондентів

”НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИБІР” У ДІЇ

Громадсько-політичне об'єднання "Національний вибір", до якого ввійшли КУН, ОУН(м), ОУН(р) та Всеукраїнське Братство ОУН-УПА, розпочало свою діяльність.

4 листопада представники керівних органів учасників об’єднання провели нараду, на якій обговорювалися питання діяльності та передвиборної тактики об’єднання, погоджено план спільних політичних акцій та затверджено виконавчі органи.

Координаційним та політико-консультативним органом об’єднання буде Комітет уповноважених. Кожен із учасників об’єднання делегував до його складу по одному представникові. Членом Комітету є також керівник передвиборного штабу.

Головування на засіданнях Комітету уповноважених здійснюється почергово, а рішення ухвалюються консенсусом.

Керівником передвиборного штабу об’єднання призначено заступника голови КУН, народного депутата Євгена Гірника. Нарада погодила запропоновану Євгеном Гірником структуру передвиборного штабу та затвердила його заступниками представників проводів ОУН(р) та ОУН(м).

5 листопада у передвиборному штабі об’єднання «Національний вибір» проведено нараду керівників обласних штабів. На ній заслухано інформацію про передвиборну ситуацію в регіонах, стан готовності штабів до роботи, поставлено першочергові завдання.

7 листопада об’єднання «Національний вибір» організувало спільну акцію – День жалоби за жертвами комуністичного режиму.

8 листопада в УНІАН відбулася прес-конференція «Вибори-2006: національно-патріотичні сили України єднаються», у якій взяли участь голова Конгресу Українських Націоналістів Олексій Івченко, народний депутат України, заступник голови Конгресу Євген Гірник, голова Проводу ОУН(р) Андрій Гайдамаха та голова Київської міської організації ОУН(м) Богдан Червак.

Під час заходу Олексій Івченко поінформував журналістів про мету, основні засади та подальший план дій громадсько-політичного об’єднання «Національний вибір». Він зокрема наголосив, що це не передвиборний блок, а насамперед громадсько-політичне об’єднання, що надалі має намір остаточно визначитися з форматом своєї участі в парламентських виборах. При цьому він зазначив, що ведуться переговори про об’єднання правих сил на виборах, зокрема з УНП, НРУ, УРП “Собор”.

О. Івченко також повідомив, що йдуть переговори й з “Народним Союзом Наша Україна”. “Не виключаємо можливості поновлення блоку (“Наша Україна”) формату 2002 року”, – сказав він.

Під час прес-конференції Олексій Івченко оприлюднив звернення Конгресу Українських Націоналістів до Президента України з пропозиціями:

1. Визнати 7 листопада Днем жалоби за жертвами комуністичних репресій.

2. Зняти з реєстрації КПУ як політичну силу, яка несе усю відповідальність за фактами злочинів перед українським народом та керується марксистсько-ленінською ідеологією, що закликає до тероризму та класової ворожнечі.

3. Заборонити реєстрацію в Україні політичних сил, які у своїй діяльності керуються злочинною комуністичною ідеологією.

Голова Конгресу Українських Націоналістів висловив обурення з приводу подій, що мали місце 6 листопада 2005 року в м. Києві, коли представники ПСПУ осквернили символіку Конгресу Українських Націоналістів, історія якої сягає часів Національно-визвольних змагань Організації Українських Націоналістів та Української Повстанської Армії. У зв’язку з цим політична партія Конгрес Українських Націоналістів має намір подати судовий позов до Прогресивної соціалістичної партії України та її лідера – громадянки Наталії Вітренко. Відповідні документи опрацьовуються юридичним департаментом Конгресу Українських Націоналістів, заявив голова Конгресу.

9 листопада голова КУН підписав протокол про створення Координаційної Ради політичних партій НСНУ, КУН, НРУ і ПППУ. Мета цього органу, як зазначено в документі, – забезпечення процесу об’єднання політичних сил напередодні й під час проведення виборів 2006 року, створення єдиного виборчого блоку.

Конгрес-інформ

На світлині: лідери “Національного вибору” під час прес-конференції в УНІАН

ДОКУМЕНТ

ПРОТОКОЛ
про створення Координаційної Ради політичних партій „Народний Союз Наша Україна”, Конгрес Українських Націоналістів, Народний Рух України, Партія промисловців і підприємців України

м. Київ — 9 листопада 2005 р.

Усвідомлюючи необхідність об’єднання політичних сил навколо виконання Програми Президента України Віктора Ющенка, усвідомлюючи відповідальність перед народом України, розуміючи, що склад майбутньої Верховної Ради України та політична конфігурація майбутнього Уряду стане визначальним для проведення системних демократичних реформ в Україні, ми, уповноважені представники політичних партій „Народний Союз Наша Україна”, Конгрес Українських Націоналістів, Народний Рух України, Партія промисловців і підприємців України в особах Романа Безсмертного, Олексія Івченка, В’ячеслава Коваля, Анатолія Кінаха заявляємо про наступне:

– з метою забезпечення процесу об’єднання політичних сил напередодні і під час проведення виборів 2006 року” створюється Координаційна Рада політичних партій „Народний Союз Наша Україна”, Конгрес Українських Націоналістів, Народний Рух України, Партія промисловців і підприємців України;

– до підписання Угоди про політичний блок і створення відповідної Політичної Ради покласти на Координаційну Раду функції підготовки та організаційного забезпечення процесу створення єдиного виборчого блоку цих та інших залучених до цього процесу політичних партій.

Цей протокол є відкритим для підписання іншими політичними партіями, які підтримують Програму Президента України Віктора Ющенка.

За «Народний Союз Наша Україна»	За Конгрес Українських Націоналістів	За Народний Рух України	За Партію промисловців і підприємців України
Р.Безсмертний	О.Івченко	В.Коваль	А.Кінах

НЕПОХИТНИЙ БОРЕЦЬ

Богдан Качор народився 14 листопада 1924 року в селі Лешнові на Львівщині. У рідному селі закінчив народну школу, далі вчився в торговельній школі в Бродах. За першої більшовицької окупації був зв'язковим юнацтва ОУН.

З молодих літ Богдан став націоналістом, щирим патріотом своєї багатостраждальної Батьківщини, стійким борцем за її свободу і незалежність.

У 1943 році він був заарештований гестапо за розповсюдження націоналістичної літератури. Сидів у тюрмах у Бродах, Золочеві та Львові. Потім потрапив до концтабору в Аушвіці (Освєнцім). З наближенням фронтів в'язнів концтабору евакуювали до Маутгаузена (Австрія), звідти – до кацету в Мельку, потім до концтабору Ебензее. Це був останній і найстрашніший концтабір Богдана. Багато його друзів загинуло там від виснаження, не дочекавшись вимріяної волі. Сам же Качор 6 травня 1945 року, саме на Великдень, був звільнений американською армією. Виснажений, маючи 39 кілограмів, Богдан затято взявся за опанування наук. Здав матуру в українській середній торговельній школі в Аусбургу і паралельно студіював економічні науки в Українській Високій Економічній Школі, де ректором був професор Борис Мартос. Після закінчення одержав звання інженера-економіста, переїхав до Аргентини, де жили батько, брат і сестра. Там знову взявся до науки – став студентом економічного факультету університету в Буенос-Айресі, який успішно закінчив 1960 року.

Весь цей час не полишав активної громадської роботи. Був співзасновником Спілки Української Молоді, головою Центрального Товариства „Просвіта" в Аргентині, співзасновником і скарбником Українського інформативно-видавничого інституту, який видавав журнал „Вільна Україна" і книжки іспанською мовою про Визвольну боротьбу України, брав участь у Світовому Конгресі Вільних Українців у Канаді, став членом Комітету побудови мавзолею Григорію Мацейку.

1975 року переїхав до США, де відразу включився в політичне й громадське життя українців. Був обраний головою відділу „Організації Оборони Чотирьох Свобод України" в Нью-Йорку і довгі роки його очолював, був і є членом управи фундації Українського вільного Університету в Нью-Йорку, яка допомагає студентам-українцям у діаспорі та в Україні.

Зараз Богдан Качор очолює Світову Лігу Українських Політв'язнів.

Нелегкі випробування посилала йому доля. Та він вистояв, високо несучи по життю горде імення українського націоналіста, несхитного борця за правду і свободу.

14 листопада ветерану Визвольних змагань Б. Качору виповнився 81 рік. Від імені Конгресу щиро вітаю іменника.

З роси й води Вам, друже Богдане!

Володимир БОРЕЙЧУК

КУН У ДІЇ

ЄВГЕН ГІРНИК — У ДЕСЯТЦІ НАЙАКТИВНІШИХ

За даними фундації "Відкрите суспільство", з-поміж представників Івано-Франківщини в найвищому законодавчому органі держави до десятки найактивніших депутатів 2005 року увійшли заступник голови КУН Євген Гірник у номінаціях "оратор-мажоритарник" та "найдопитливіший" депутат і Володимир Мойсик – „законодавець-мажоритарник".

А всього за три роки роботи депутатів-мажоритарників від Івано-Франківської області в трьох номінаціях, за якими фундація проводить моніторинг, Євген Гірник виступив з місця і з трибуни 255 разів, подав на розгляд 39 законопроектів і 90 запитів.

Конгрес-інформ

ПІДТРИМАЛИ „НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИБІР" 12 ОРГАНІЗАЦІЙ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

Заклик Івано-Франківської МО КУН, яку очолює Ігор Кінаш, створити в місті громадсько-політичне об'єднання національно-патріотичних сил "Національний вибір" вже знайшов підтримку керівників 12 партій та громадських організацій національно-патріотичних сил міста: Фотія Володимирського (Братство ОУН-УПА Карпатського краю), Квітослави Скульської ("Жіноча громада"), Марії Ільків ("Всеукраїнська ліга українських жінок"), Розалії Шевчук ("Спілка політв'язнів і репресованих"), Ігоря Яричківського (Український Християнський демократичний фронт), Михайла Бойчука (Товариство ім. І. Франка), Миколи Галька (Спілка офіцерів України), Анатолія Мартиненка (Націоналістичний Рух України), Володимира Малкоша (Управа Івано-Франківської станиці Галицького братства колишніх вояків Першої української дивізії УНА), Остапа Матківського (ОУН в Україні), Євгена Сохана (Козацьке товариство "Бескид") і Марії Стефанишин (Історично-просвітницьке товариство "Меморіал" ім. В. Стуса). Всі вони вирішили об'єднатися в блоці „Національний вибір", змагатися на наступних виборах за перемогу національних цінностей, за перспективу для української нації.

Конгрес-інформ

БРЕШЕШ, ЛЮДОМОРЕ!

Головному редактору газети „МК в Україні" Цюпку П. М.

Ми, члени Вінницької обласної організації Конгресу Українських Націоналістів, глибоко обурені змістом замітки „Враждующие стороны „тряхнули" стариной на Майдане Независимости", опублікованій у газеті „ МК в Україні" (№ 43), зокрема фразою: „ Воины УПА, которые 63 года назад встали на сторону Германии и боролись за независимость Украины...".

Колектив цього видання вважає свою газету виваженою та інтелектуальною, тому незрозуміло, навіщо це видання вдається до фальсифікації історичних фактів. Адже ніколи вояки УПА не воювали на боці нацистської Німеччини, навпаки, вони боролися з німецькими окупантами так само, як і з московськими поневолювачами.

Ми не можемо навіть припустити думки, що кореспонденти газети „ МК в Україні" не знають історії, або що на шпальти газети ця інформація потрапила помилково. Вважаємо цей ганебний факт перекручування історії УПА – зумисним, спрямованим на дискредитацію Національно–визвольної боротьби українського народу середини XX ст.

Вимагаємо від редакції газети "Московский комсомолець в Україні" публічного вибачення перед ветеранами УПА на тій самій сторінці і розміщення інформації про те, що героїчна Українська Повстанська Армія ніколи не воювала на боці гітлерівської Німеччини.

У разі невиконання наведених вище вимог ми будемо змушені звернутися до суду з позовом до газети „МК в Україні".

Віталій ГУСАР, голова Проводу Вінницької ОО КУН

АВТОПРОБІГ НА ЧЕСТЬ ЗУНР

РО КУН Рожнятівщини з нагоди святкування 87-ї річниці утворення ЗУНР організувала автопробіг населеними пунктами краю. П'ять машин з червоно-чорною символікою повезли селами Прикарпаття ідею Бандери, Шухевича, Коновальця, Петлюри...

Розпочато акцію в селищі Брошнові-Осаді. Тут біля пам'ятника полковнику Дмитру Вітовському, який проголосив у Львові першого листопада 1918 року Західно-Українську Народну Республіку, зібралися націоналісти району, щоб вшанувати героїв України.

Піснями, Державним Гімном України, по-родинному щиро зустрічали повсюди делегацію учасників автопробігу.

Націоналісти поклали вінки до могил Січових Стрільців, у молитві згадали імена борців за волю України. У багатьох селах священики відправили панахиди за упокій душ загиблих, а в с. Лоп'янках був організований святковий концерт.

Автопробіг КУН став справжнім святом для ветеранів українського Національно-визвольного руху. Зі сльозами на очах згадували вони трагічні роки поневірянь, розповідали про своє життя, проблеми. І після таких зустрічей справді переконуєшся, що воістину тільки націоналізм здатен згуртувати українців у незалежну сильну вольову спільноту, яка господарюватиме на рідній землі...

Мар'ян БАРДЯК, голова Рожнятівської РО КУН

На світлині: біля пам'ятника Дмитру Вітовському в селищі Брошнові-Осаді.

АВТОРИТЕТНО

ПРО УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ

Шановна редакціє! Прошу пояснити , що таке націоналізм та національна ідея. У „Тлумачному словнику української мови" Анатолія Івченка (Харків, „Фоліс", 2001 р.) читаємо: „Націоналізм – ідеологія й суспільно-політичні погляди, що пропагують вищість інтересів власного народу, звичайно пов'язаних із ворожістю до інших народів, яка виявляється в дискримінації, переслідуванні, терорі, війнах..."

Я думаю, що це застаріле тлумачення пострадянських часів, а отже, неправильне, брехливе. А в яких джерелах поняття „націоналізм" і „національна ідея" висвітлюються правдиво?

Іван Петренко, м. Димитрів, Донецька обл.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Шановний друже Іване!

На нашу думку, суть української національної ідеї якнайкраще висловив Тарас Шевченко в рядках: „В своїй хаті своя правда, і сила, і воля". Щодо сутності поняття „націоналізм", то пропонуємо Вам познайомитися з висловлюваннями чільних провідників Національно-визвольної боротьби українського народу.

Дмитро МИРОН – „ОРЛИК":

„Український націоналізм – це духовно-світоглядовий та суспільно-політичний рух, що органічно виростає з духово-суспільної природи української нації і відповідає її найістотнішим потребам та змагає революційно-творчим шляхом до встановлення нових вартостей, до відродження і визволення усіх сил української нації і усесторонього її розвитку у власних державних формах".

(„Ідея і чин України" – Краків, 1940).

Петро ПОЛТАВА:

„Ми, бандерівці, називаємо себе націоналістами тому, що центральне місце в нашій ідеології займає вчення про націю. Згідно з цим вченням ми, націоналісти, в протилежність марксистам і більшовикам, уважаємо іменно, що: а) народ, нація є найвищий і найміцніший тип людської спільноти – вищий і міцніший, ніж суспільний клас; б) в міжнародному розрізі суб'єктом історії є народи, нації, а не суспільний клас; в) народи, нації не є явищем історично перехідним, властивим тільки епосі капіталізму, але явищем, властивим всім суспільно-економічним формаціям; у період капіталізму внаслідок величезного розвитку цивілізаційних і культурних умов життя нації існують як людські спільноти тільки незвичайно зміцнілі; г) найкращі умови для всебічного розвитку народу забезпечує тільки національна держава; д) найкращою міжнародною системою, яка однаково відповідає інтересам окремих народів, як і інтересам міжнародного співробітництва та встановленню справжньої дружби між народами, є система вільних національних держав усіх народів світу; е) передумовою поліпшення долі працюючих класів поневоленого народу є національно-політичне визволення усього народу; є) у протилежність українським більшовикам, які своїм найвищим наказом мають волю своїх кремлівських господарів, ми, українські націоналісти, за наш найвищий наказ маємо добро і щастя українського народу. Найвищим найважливішим завданням українського народу в теперішній момент ми вважаємо боротьбу проти московсько-більшовицьких окупантів та їхніх українських агентів – українських більшовиків за національне і соціальне визволення українського народу, за побудову української, справді незалежної національної держави".

(„Хто такі бандерівці та за що вони борються" – Київ-Львів, 1950)

ПАТРІОТИЧНЕ СЛОВО ЗВУЧИТЬ У ВІЙСЬКУ

Референтура з питань українознавства Конгресу Українських Націоналістів спільно з Товариством „Знання" започаткували серію просвітницьких заходів з метою сприяння національно-патріотичному вихованню молодого покоління.

Найперше вони завітали до бригади охорони Генштабу ЗС України. Після вступної лекції директора Центру українознавства Товариства „Знання" Анатолія Мартинюка "Про роль і місце України в Європі та світі" до присутніх звернулися молоді письменники Анна Багряна та Роман Голіней. Вони розповіли про подвиги воїнів УПА у Другій світовій війні, про те, що для них самих означає бути українцями і якою вони бачать майбутню Українську державу. Письменники читали свої поезії.

Близько 80 військовиків уважно слухали виступи гостей і нагородили їх щирими оплесками.

Конгрес-інформ

Анатолій ПОГРІБНИЙ

ДЕЩО ПРО НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ ТА СТРАТЕГІЮ НАЦІЄВБИВСТВА

Деякий час тому випало мені бути включеним до сформованої секретаріатом Президента групи (усього з кількома міністрами 35 осіб) для формулювання пріоритетів розвитку Української держави на ближчу перспективу. Важливість обов'язку, покладеного на групу, увиразнювала деталь: зібрано було її в урядовому санаторії.

Чесно зізнаюся, я відчував певну аж ніби лячність, коли згадував, що два роки тому до цього ж самісінького санаторію у Пущі-Водиці, і також спецтранспортом, і також зі щедрою спецгодівлею було зібрано й учасників т. зв. письменницького з'їзду, що був покликаний навести "порядок" у нашій Спілці, зігнувши її перед кучминсько–медведчуківським режимом.

Утім, аналогія ця виключно локаційна, адже у даному випадку про НСПУ не йшлося зовсім, а, як я уже зазначив, про пріоритети, що мали знайти місце – так було сказано – у зверненні чи посланні Президента В. Ющенка до народу. Отож, взявши слово, я і сказав про те, про що не втомлююся говорити ось уже впродовж багатьох років, а саме – про те, що орієнтири нашого державотворення потребують украй посутнього коригування, і то – в напрямку необхідності побудови в Україні національної держави українського народу з відповідними українськими національними пріоритетами в економіці, політиці, культурі, мові, інформаційному просторі... – у всьому. Це, сказав я, і мало б стати першосасновковим у тому, що мала б група підготувати для Президента.

Що ж, заперечень від тих, кого було запрошено до групи (назву бодай деякі прізвища: О. Пасхавер, М. Полудьонний, П. Гайдуцький,В. Лановий, В. Гєєць, С. Телешун, Е. Лібанова), як і від тих, хто вів це зібрання, я в часі тієї дискусії не почув, але ж так само ні від кого не почув і ні слова солідарності чи схвалення. І вже й зовсім мене не здивувало, що на наступні зібрання групи мене просто не кликали. Не знаю, випадково чи навмисне.

Ну, кликали – не кликали – не в цьому річ. Адже згадую я про все це з єдиної причини: а чи хоч хто-небудь з оточення В. Ющенка пропонує до його уваги десь саме так сформульовані пріоритети? Чи й загалом має він можливість чути однодумні зі мною голоси? Чи то їх і геть знезвучує старанна фільтрація, здійснювана тими, котрі "мають доступ до тіла"?

Ну а так же хотілося б почути щось схоже на оцю сформульовану мною аксіоматичну тезу! Скажімо, у промові Президента на Майдані Незалежності 24 серпня. Або на Майдані 22 листопада. Або у нинішніх його радіозверненнях до народу. І запитаю: чи хотілося б тільки мені?

Я тут же й відповім, що відколи відновлено нашу державність, саме цього й прагнеться мільйонам наших громадян. Адже будувати українську Україну, у якій добре всім, хто її населяє, але в якій ані в чому неущемлено, господарем політичного, економічного і духовного простору цієї частини планети почуває себе титульна – українська нація, це і означає будувати у нас нормальну, повноцінну державу західноєвропейського зразка.

Чому й досі голосно та чітко, так, щоб усі без винятків почули, геть всі без винятків затямили – і в нас, і в зарубіжжі – не скажемо вустами найвищих державних достойників про цей наш омріяний та вистражданий, визначальний та магістральний пріоритет? На скільки ще років розтягуватимемо інерцію кучминського "скажіть мені, що вам будувати"? І як довго, замість зреалізування національної ідеї, окропленої кров'ю мільйонів українців, морочитимуть нас безплідними дискусійками про її зміст? Здебільшого заводять нас у нетрі тих дискусійок ті, котрих українська національна ідея взагалі не гріє або й просто їм чужа...

Contra spem spero? Не хотілося б так думати! Хоча як не згадати з подій останнього часу: і вкрай уразливий меморандум з Януковичем, і санкціонування недоторканості для депутатів геть усіх рівнів, і призначення Президентом Національної(!) телекомпанії України особи, яка не здатна виголосити державною мовою навіть свої "інавгураційні" слова... І все це – на тому тлі, коли, скажімо, "братчики" Корчинського спрямовують на Банкову бутафорну (поки що – так треба розуміти) "Аврору", коли кримський Грач заявляє, що сталінградська битва ще не завершена, оскільки, мовляв, ще не розгромлений ющенківський режим в Україні, коли Президент все більше перетворюється у "хлопчика для биття", по якому цілять не тільки чужі, а й свої.

Демократія!.. Втім, замість знаку оклику, чи не доречніший тут знак запитання? Адже вседозволеність у закиданні лайном самої нашої державності – хіба це демократія? І розгул шовінізму в сучасній Україні – хіба це демократія? І бандити на волі й у комфорті та освячувана владою корупція – демократія? І повсякчасні зневажання, принижування українців та їхньої мови й культури – демократія? І загалом – свобода руйнації Української держави – демократія?

Як мовиться, борони нас, Боже, від такої! Я загалом вважаю, що це поняття, як, до речі, й свобода слова, у нас просто спотворені, здевальвовані, сфальсифіковані. Не вживаймо, закликаю, цих понять всує, дбаймо про їх очищення! Як не вагаймося обертати на користь таки справжньої, а не фальшивої демократії і такі цілком, як на перший позір, антидемократичні запевнення, як ось Карла Ясперса: "Маса не знає, чого вона хоче, їй треба сказати, чого вона хоче".

Тож, повертаючись до того, з чого я почав, як не підкреслити: хіба не пора вже сказати українській масі, що хоче вона саме повноцінної національної Української держави? Гадаю, масу, нашу людність, точніше, ту її частину, яка не відзначається упевненістю стосовно цього, цілком можливо переконати у цій істині, адже і долю референдуму 1991-го вона найпереконливіше вирішила, і в Помаранчевій революції перемогла... Трішки-трішки того, що називаємо ідеологічним фактором, звичайно, вміло застосовуваним, – і маса сповниться ясністю мети, пройметься вірою, готовністю йти вперед.

Не зволікаймо, владо! Не зволікаймо, Президенте Ющенко! Флюїди зневіри набувають у нашому суспільстві вже просто найнебезпечнішої та незворотної концентрації.

Чуємо ж натомість... О, що тільки не чуємо! Наприклад, нардеп Прошкуратова широко пропагує очолюваний нею "всеукраїнський рух" "Школа поза політикою". Чи ви, буває, не обмовилися, пані Прошкуратова? Може, поза партіями, що цілком доречно, які таки поза політикою? Сиріч – поза політикою, яку добре чи погано здійснює Українська держава та з основами якої мусять таки бути обізнані як викладачі, так і учні та студенти; сиріч, мабуть, і поза Конституцією, що є, як відомо, основним нашим політичним та ідеологічним документом, попри те, що там зазначено: держава не пов'язує себе з будь-якою ідеологією. (Це як належить розуміти – з ідеологією державотворення теж? Такий собі, я вважаю, прикрий ляп).

Та ні – згадана нардеп не обмовилася. І то неспроста, що розгортає вона цей рух саме зараз, а не тоді, коли медведчуківська СДПУ(о) , до якої вона належить, була при владі. О, тоді освіта і не мислилася поза політикою "об'єднаних", тоді всі засоби для збереження кучминського режиму були прекрасні! Згадаймо, як буквально живосилом та масово з'являлися у нас і заврайво, і ректори, й директори, і навіть учителі, належні саме до цієї партії. Траплялося, що цілі ВНЗ перетворювалися у штаби СДПУ(о). То що – тільки тому, що нині не її час, то і "школа поза політикою"?

Або згадаймо й гру в карти. Якот, у церковну карту, що нею, борючись проти українських національних церков – православної Київського Патріархату та греко-католицької, просто запекло, оскаженіло ходять батюшки московського підпорядкування. Не самі, звичайно. Адже скільки їх у нас є, отих і сановних, і найвищесановних, котрі, дотримуючись аналогічно фальшивого гасла "церква поза політикою", насправді все роблять для того, щоб українська церква в Україні перебувала у стані повсякчасної оборони. Та навіть деякі перші особи країни в цьому запримічені – хто цього не бачить, хто про це не знає?

Те, наскільки цинічно певні сили та політики обертають проти України її найпосутніші та найорганічніші прикмети – ті, поза якими вона просто не існує, спостерігаємо й на прикладі мовного питання, що має тенденцію виростати до розмірів саме питання кожного разу, як тільки в країні відбуваються чи парламентські, чи президентські вибори. І це невипадково. Адже, як на мене, мова – то серцевинна точка, в яку найперше цілять, аби здійснити вбивство України. Цілять і з відверто зловорожих намірів, і з причини суто малоросійського "недомислія", як то полюбляв колись висловлюватися М. Хвильовий.

Запримітьмо: офіційно виборча кампанія у нас ще і не стартувала, а картярі-політики грають мовною картою вже на повний хід. О, скільки тут азарту, скільки поквапливості, скільки бажання перегнати супротивників, вгадати момент, коли мовний козир вирішально спрацює! Ну просто тобі наввипередки! Тільки й чуємо: "ходжу", "я теж ходжу", "і я", "у мене козирі сильніші"...

Біда, мої читачі! Адже, як вже зазначено, як тільки наближаються ті чи інші вибори, так і кваспляться політикани до колоди мовних карт. І то так голосно, так шумно грають, що часто хоч вуха затуляй – такий ляскіт...

Усі чудово знаємо, якого саме виграшу ці сили домагаються. Усе того ж – "официального двуязычия в Украине", "придания русскому языку статуса государственного или официального". Ну от, належить розуміти, вже й геть задавила українська мова упосліджену російську, вже й геть витіснила її на маргінеси, вже й дихати їй просто неможливо, вже й просто стає її нечутно на вулицях наших міст! Отака вона тепер в Україні – ущемльонная, утєсньонная, униженная...

Скільки ж прагнення, скільки бажання у частини політиків, аби люди в поневіряння російської мови повірили! А особливо російськомовні люди, від голосів яких і залежить, бути чи не бути тому або іншому політику, як і партії, яку він представляє, в парламенті. Тобто – мовиться (хай буде ця тавтологія) про мову, думається ж насправді не про неї, а про те, як перехопити голос виборця, як цього виборця взяти. А нумо – розжалобімо, розчулимо його, повторяймо тисячу разів: русский язык, на котором вы общаетесь, в опасности; у вас отбирают ваше последнее достояние – русский язык... І т. ін.

Хто раз у раз не чує подібного хоча б від ду–у–уже прогресивної соціалістки Вітренко!

Зовсім недавно з вікна своєї робочої кімнати в НСПУ, що поряд з Президентським Будинком, я спостерігав дивну картину: під оглушливе бамкання записаних на радіоапаратурі церковних дзвонів їхала з відкритими бортами вантажівка, на ній самозречено височіла – як центральна особа усієї тієї процесії – одним одна жіноча постать. За вантажівкою ішли скуті ланцюгами чоловіки у смугастому концтабірному вбранні, а вже далі – хоругвоносці та бабці–ікононосці з московського патріархату, інші люди, що несли гасла на взір "отстоим, защитим православие" тощо. Точно такі ходи були, як знаємо, сотню років тому. Тоді – це також знаємо – вони мали назву чорносотенних. А яку назву дамо сьогоднішнім?

Та ось процесія зупинилася біля Будинку Президента – і з екзальтованої промови жінки, що вознесено стояла на вантажівці (то й була Вітренко), ураз стало ясно, що означала вся та концтабірна символіка, як і отой "колокольный звон". Означало усе те обурення та протест з приводу утєснєния та просто тобі вже концтабірного становища і народа вообще, і русского православия в Украине, і, звичайно ж, русского языка, що про нього аніяк не було забуто у виголошених філіппіках. Згадаймо: наступного дня, якраз на Покрову, ця ж сама публіка, поповнена й певного – більшовицького – сорту свіжими силами, влаштувала, як знаємо, вже й підфарбовану натуральною людською кров'ю провокацію на Хрещатику (з нагоди річниці героїчної УПА), що нею, цією провокацією, нібито тепер займається прокуратура. Фарс, маскарад, клоунада – це тільки позверхньо, для видовища, для вкрай необхідної attention нашої людності; підспудно ж, у глибинах – прагнення будь-що-будь розпалити ненависть, зіткнення, протистояння, дестабілізувати, спрямувати "стінка на стінку", влаштувати криваве побоїще, що ми всі й бачили того покровського дня в столиці України.

І ще раз запримітьмо: знову й знову, в числі інших, звучала там тема ущемльонного русского языка – у виступах, на транспарантах. І відбувалося все це під розгойдуванням державних прапорів сусідньої країни – Російської Федерації, що з'явилися того дня на Хрещатику.

Ось так – російські прапори і галасування про російську мову. Хоча насправді – хіба було то про російську мову як таку, хіба то не було заманіфестоване прагнення чорносотенних сил поставити хрест на Українській державності та якщо не враз вернути Україну в лоно новітньої імперії, то хоча б здійснити це поетапно?

Кажемо: мова – і часто вважаємо, що це – лише засіб спілкування, лише явище культури. У середовищі честивих людей, звісно, так. Але як не переконатися: у даному випадку про мову як саме мову (знову нарочито вдаюсь до

тавтології) не було і не може бути й найменшої мови. Груба, цинічна та жорстока політика під покривком отого "защітім русскій язик", лише ледь-ледь завуальований (під ту ж мову) злісний антиукраїнський, антидержавний демарш. Ось у що насправді перетворюється гра в мовну карту в сучасній Україні.

Прикро, але прогресивні соціалісти тут далеко не єдині. Діють бо в нас у напрямку офіційного двуязичія симоненківці і свистуновці, костусевці і васильєвці, медведчуківці й януковичівці – і кого тільки в нас нема з-поміж тих, хто ставить за свою мету знеукраїнізувати Україну, знешкодити, заморозити наявні в ній усе ще лише паростки її повносилого мовного утвердження.

Я вжив вислів – заморозити, тож асоціативно як тут не згадати дії на мовному напрямку всіма знаного О. Мороза, як і дії очолюваної ним соціалістичної партії. Про мовний законопроект цього політика була в мене кілька місяців тому в "ЛУ" окрема стаття, тому до цього документа не повертатимусь. Але ось що кілька тижнів тому мене у черговий раз вразило: те, що О. Мороз походив мовною картою, поїхавши (звичайно, у вже передвиборну поїздку) до Криму. Мовляв, чули всі по радіо, треба на основі наявних у Верховній Раді мовних законопроектів (їх до півтора десятки) розробити один (як назвав він – базовий) і прийняти його "найшвидше", вже на нинішній сесії.

Біда, як на мене, з такою пропозицією, адже, як відомо, за винятком одного-двох (П. Мовчана та І. Юхновського), усі згадані законопроекти якраз і передбачають офіційне двуязичіє, що зовсім реально та неминуче й означало б витіснення української мови як мови титульної нації навіть з тих досить ще нетривких позицій, які вона сьогодні займає.

Одначе, що тут дивуватися, якщо відомо, що офіційна двомовність як одне із завдань соціалістів якраз і передбачена програмою їхньої партії. Але ось те, що для того, щоб походити мовною картою, лідер цієї партії поїхав на цей раз до Криму, – це, як на мене, все-таки дива. Чому? Тому що де-де, а в Криму цією картою, ну просто величезний, непрощенний гріх ходити. Навіть за ситуації, коли ця козирна карта потрібна виключно для входження у довір'я кримських виборців, виключно для того, щоб схилити якусь частину виборців до голосування за представлювану картярем політичну силу.

Принагідно згадаю тут деякі власні враження від Криму, де я недавно побував на п'ятому міжнародному симпозіумі (Україна – Туреччина – Польща) з питань ролі науково-освітнього потенціалу в державотворчому процесі (головним організатором симпозіуму, основна частина якого відбулася в Севастополі, був професор Тимофій Рибак з Тернополя). Як переконувався я і цього разу, і літньої пори, коли виїздив до Ялти, живуть у Криму цілком добропорядні та доброзичливі, мислячі громадяни, які і твою українську мову нормально сприймають та цілком розуміють (немало хто і сам намагається перейти на неї – шкода, що цього не спостеріг спікер парламенту В. Литвин, котрий, поїхавши кілька тижнів тому на цей півострів, заговорив там, як і О. Мороз, украй кепською за своїми якостями російською мовою, що додатково увиразнило комплекс малоросійства в обох цих діячів), і щось розказати – підказати завжди готові.

Але це – звичайні, прості громадяни. Політики ж, політикани...

О, політикани! Хтось може собі уявити, щоб на шляхах Російської Федерації раптом зарясніли передвиборні біг-борди та інша агітпродукція з написом на взір "З нами Бог і Україна!" Що то за скандал зчинився б! І на щонайвищому рівні почули б ми крик про український фашизм!

А що ж у нас? О, у нас все тихо-тихо. Обвішаний увесь Крим, ба' навіть Київ, як і шляхи багатьох областей України, біг-бордами із закликом "С нами Бог и Россия!" – і анічичирк. Чому анічичирк? А тому, належить вважати, що це ми, українці, дотримуємося... "розважливості" та "виваженості" (якості, що мають значну цінність, якщо їх позначати без лапок, але в лапках – то величезне зло), дотримуємося... демократії, адже це для декого в нас, мабуть, просто мазохістська насолода – спостерігати, як твою державу принижують, кусають чи й відгризають від неї – від її гідності та честі – бодай по-трішечки, бодай по шматку.

І знову ж таки – дива та й дива. Адже на всіх цих біг-бордах поряд із назвою партії, яка їх навстановлювала, – "Союз", зображений і лідер цієї партії Костусєв, що є, як відомо, державним високопосадовцем – головою Антимонопольного Комітету України. Саме ось це останнє і є дива: виходить бо, що частка цієї держави і виступає за отой "Союз", наполегливо домагається усе того ж двуязичія. Як резонно хтось висловився, звернене до українських виборців гасло "С нами Бог и Россия!" містить у собі стільки ж глузду, як і гасла, скажімо, "З нами Бог і Фінляндія!" або "З нами Бог і Японія!", якими якийсь пройдисвіт приваблював би російський електорат відповідно в Карелії чи на Курилах...

Або ось і ще дещо з моїх свіжих кримських вражень. Усього сьогодні в Криму 645 шкіл, з яких 625 – російські, 14 – кримськотатарські і лише 5 – українські. Тобто, взявши до уваги, що в Криму десь 600 тисяч українців, на 125 тисяч наших одноплеменців випадає одним–одна українська школа. Російських же шкіл є у 125 разів більше, тобто – на ось цьому тлі – українських, вважай нема.

Та всі, одначе, пам'ятаємо, що зчинилося у селищі Комсомольському біля Сімферополя напередодні 1 вересня ц. р., коли об'єднані сили українофобів так і не дозволили відкрити тут ще одну повноцінну українську школу–гімназію (її відкрили як двомовну). Згадаймо деякі гасла: "Нет украинизации школ!", "Купим пану Матвиенко на Киев обратный билет!" (таки купили). А вже грачовці виставили самого Грача, лідера кримських комуністів, волали найдужче: "Идет ползучая украинизация!" І зважмо: усе це за ситуації, коли в оті наявні в Криму п'ять українських шкіл приймають дітей за конкурсом – десь три особи на одне місце. Як-от, у Ялті, де у приміщенні на 180 учнів вчиться їх у тісноті аж 350, адже обіцяна В. Ющенком, тоді ще прем'єром, нова будівля української школи так у Ялті поки що й не з'явилася. І це (ще раз згадаю про поїздку лідера соціалістів до Криму) – ось за подібної ситуації грати в Криму мовною картою?

Та побіймося Бога, панове політики, адже з деяких захисників русскоязичного населенія, насправді – політичних спекулянтів, вже і на Заході, не тільки у нас, вражаються. Як-от, вразилися недавно у Страсбурзі, коли на Парламентській Асамблеї Ради Європи наш уславлений поет і політик, Герой України Б.Олійник достойно поставив на місце одного з депутатів Держдуми, яка звинуватила Україну в тому, що вона не забезпечує "в повному обсязі" право російськомовного населення Криму на освіту російською мовою та що й загалом, мовляв, існує план повністю перевести освіту автономії на українську мову. Пробі! Ату ксенофобську Україну! – випливало з цього виступу, на що Б. Олійник, почавши виступ своєю мовою, а потім нарочито перейшовши на російську, спокійно відреагував: "Усім, хто намагається розсварити нас з російським народом, скажу: єдина українська газета в Криму, де проживає принаймні 600 тисяч українців, закривається або вже закрита. Вибачте, кого треба захищати?" Як повідомляла преса, ця відповідь зірвала оплески європарламентаріїв.

Варто зазначити, що та "єдина українська газета в Криму" – "Кримська світлиця", яку згадав Б.Олійник, усе ж поки що виходить. Але як? У втричі зменшеному обсязі, вже десь тридцяте її число оповите на першій сторінці чорною рамкою. Зрозуміло, що це – знак смертельної небезпеки, яка нависла над газетою.

Тож як тут не сказати: владо Криму, владо України! Час від часу зронюючи слова про потребу підтримки державної мови, щобільше – стверджуючи навіть, що українська мова в Криму вже й загалом "набирає потужної ходи", як на цьому наголосив В. Литвин у своєму недавньому привітанні учасникам VI Міжнародного конкурсу ім. П. Яцика, чи хоч помічаєте ви цю чорну рамку? Вона бо і є найпромовистішим індикатором, який засвідчує, що іноді декларована підтримка владою української мови часто-густо перетворюється у суцільну фальш.

І це – я ще і втретє на цьому закцентую, знову повертаючись до кримського вояжу лідера соціалістичної партії – ось за таких, власне, трагічно–похмурих, украй тривожних обставин, підкидати козирну карту російської мови як буцімто ущемленої та дискримінованої? Цинізм, фарисейство та й навіть, даруйте, просто шкурний розрахунок на примноження свого електорату за рахунок тих довірливих та недостатньо обізнаних із суттю справи виборців, котрі, зачувши про ущемлєніє русского язика, у цю чушь – нарочито вдаюсь до російського слова – і справді повірять.

Звідси й випливає один з обов'язків тих, кому болить доля української мови та Української держави: роз'яснювати нашим людям, що в тих вельми частих випадках, коли ті або інші політики надто вже ревно педалюють на захисті російської мови в Україні, яка насправді жодного захисту не потребує (настільки вона поширена та настільки часто займає те місце, де природньою була б лише мова титульної нації), їх, цих політиків, власне мова, як російська, так і українська, цікавить щонайменше. Потрібно зовсім інше – виборчі голоси. По суті, те, що відбувається сьогодні в мовному житті України – це усіляко нав'язувана нашим людям масштабна операція обміну, а саме: за фальшиву сльозу про ущемльонность та про потребу офіційного двуязичія – голос виборця. Наче не так і багато, але чи всі наші люди розуміють, що разом зі своїм голосом вони віддають і власну національну та й суто людську честь?

Неважко передбачити: до наступних виборів ще буде і буде різних мовних спекуляцій у державі. Либонь, це – невідворотнє, адже чого-чого, а грати на мовній темі, перетворювати цю гру в незамінну частину своєї виборчої технології наші політики у часі різних виборів, кожні з яких стають серйозним випробуванням та правдивим нещастям для державної української мови, таки навчилися..

Гратимуть, отже. І все ж як не звернутися до всіх тих, котрі рік тому у великому натхненні співали: "Нас багато..."

Це й справді нас багато, мої однодумці? І це нас вже не стосується репліка шовініста з однієї з п'єс Є. Плужника у відповідь на те, що сила українців обчислюється тридцятьма мільйонами: "А припугни – и трех не наберешь"? І це вже не про нас сакраментальне "якось воно буде"?

У такому разі найнепоступливіше пильнуймо, пильнуймо, братове, ставлячи на місце кожного – чи шовініста, чи свого малороса – національного недбальця, хто надто зариваєтся. Як от, у першу чергу, і в питаннях нашої мови, що є – не маймо сумнівів – і синонімом України, і визначальним способом її буття, і свідченням того, що вона, Україна, загалом існує на цій планеті та що вона має власну індивідуальність з-поміж інших країн світу. Інакше сказавши, українська мова – то найважливіша прикмета "я" держави України.

А загалом складників стратегії націєвбивства є немало. Скажімо, це постійний шантаж і тиск з боку сусідньої держави, тим небезпечніший, що, як багато хто у ній вважає, раз ми з "однієї колиски" (яка все-таки живуча ця олжа!), то мусимо бути разом й у возобновльонной імперії.

Це, сказав би М. Драгоманов, – "турки зовнішні" (хоча, зрозуміло, що турки як етнос, як країна тут зовсім ні до чого). Але ж аніяк ще не можемо скидати ми з рахунку і "турків внутрішніх" – оте, на жаль, незнищиме паскудне плем'я перевертнів та перекиньчиків, малоросів, котрі і є сьогодні таки головним гальмом на шляху нашого повносилого національного утвердження. Придивімося, для прикладу, як спільно з представниками то домінирующей на постсовєтском пространстве нації, то іншої богообраної нації, вони докладають зусиль для витіснення етнічних українців з різних установ та закладів, а то й цілих сфер життєдіяльності. Правда, як спостерігаємо у житті, дяка націєвідступникам дуже часто невелика: потрапляючи під звільнення в останню чергу, нерідко вони просто замикають собою здійснюване багато в чому їхніми ж руками неафішоване та негласне етнічне очищення.

Пов'язуючи все це з питаннями мови, як не сказати: всюди, де з життєдіяльності тієї або іншої інституції виведена державна українська мова, там України як України вже нема. Скорше – то плацдарм іншої держави. Скільки ж їх, оцих таких знеукраїнізованих плацдармів, навіть оминаючи Крим або Донбас, є сьогодні на просторах країни!

І тут дуже часто можна почути застереження: а хто сказав, що потрібна для українців держава – то національна держава, а не держава громадянського суспільства, яка є, мовляв, історично найпрогресивнішою та найсучаснішою формою державовлаштування?

Саме це – я запевнюю кожного, хто читає ці рядки, – і є найнебезпечніша отрута, що нею усілякого роду лукавці прагнуть здійснити у нас націєвбивство. Прислухайтеся лишень, як старанно та методично–послідовно навівають вони нам думку: національна держава – то вже історично перейдене, застаріле, українці з цим просто запізнилися, оскільки та ж Європа вже перейшла до етапу держав громадянського суспільства.

Так, варто відповісти, перейшла, але ж водночас хіба вона не залишилася континентом національних держав різних народів? Німеччина – німецького, Чехія – чеського, Італія – італійського, Норвегія – норвезького… Та й що, власне, являє собою держава громадянського суспільства? Не більше і не менше – це та держава, у якій велику роль відіграють громадські інституції. То що, постає питання, державовлаштування за принципом національних держав може бути цьому на перешкоді?

Нонсенс, звичайно, що й потверджує досвід будь-якої розвиненої західноєвропейської країни. Тобто насправді ті наші "доброзичливці", які розводять державу громадянського суспільства і національну державу по різні береги, лишень затуманюють нам мізки, вводять в оману. Будувати національну державу українського народу і водночас державу громадянського суспільства – такий мусить бути у нас орієнтир.

Утім, прагнучи його похитнути, дуже часто заходять і ще з одного боку: мовляв, як можна проголошувати будівництво національної держави українського народу, якщо склад населення України поліетнічний? Одначе кому не ясно те, по-перше, що в даному випадку український народ – то не лише вузько етнічна, а й широка політична дефініція (т. зв. політична нація), а по-друге…

Але якраз стосовно цього "по-друге" для багатьох неясності таки є, адже, оперують цифрою, в Україні нараховується понад 130 різних етносів. Так, справді нараховується, так само як в обставинах жвавої міграції не менше їх нараховується і в більшості західноєвропейських країн. "Але то й що з того?" – запитає будь-який європеєць, маючи на увазі, що створення власної національної держави – то священне право будь-якої титульної нації, яка дала назву країні. А крім того, зверне нашу увагу європеєць і на те, що, потрактовуючи Україну як "багатонаціональну державу" (таку характеристику оточення Президента В. Ющенка вмістило і в текст його привітання з нагоди недавнього Дня української писемності та мови), ми також відхиляємося від істини. Адже за міжнародним кадастром та країна, представників титульної нації у якій нараховується 70 і більше відсотків – насправді є таки не полі–, а моноетнічною. Нагадаю: нас, українців, збереглося – на диво! – близько 80 відсотків… Живучими, незнищенними ми виявилися!

Отак, з якого боку не підходь, альтернативи будівництву національної держави з українськими пріоритетами в усіх без винятку сферах життєдіяльності просто не існує. Розумінням цього мусить пройнятися все наше суспільство, так само як на висоті усвідомлення цієї ще несповненої місії українського народу має бути і влада країни.

З'явиться тверда державна воля будувати українську Україну, передасться ця воля переважній більшості суспільства – і ще не подолана нині в Україні стратегія націєвбивства, свідомо чи від "недомислія", вільно чи невільно здійснювана різними політичними силами та значною частиною політиків різних рівнів – від найвищих до найнижчих, неодмінно зазнає остаточного краху.

нація і держава
15.11 – 21.11. 2005 р.

ДЗВОНИ ПАМ'ЯТІ

НЕ ЗАБУДЕМО! НЕ ПРОСТИМО!

Івано-Франківськ. Багато сотень людей зібралися 7 листопада на Вічевому Майдані м. Івано-Франківська на жалобне Віче пам'яті жертв комуністичного терору. Захід відбувся за ініціативи міської і обласної організації Конгресу. Вів віче голова МО КУН, член Головного проводу Конгресу Ігор Кінаш.

Молоді кунівці та члени інших молодіжних організацій запалюють свічки, приспускають прапори… Пам'ять жива, вона не згасне, допоки жива нація. І навпаки, допоки жива пам'ять, то й жива нація. Пам'ять кличе до того, щоб більше не повторилася трагедія українського народу, щоб за кожного невинно убієнного ми сьогодні помолилися – хай упокоїться в Бозі його душа. А людиноненависницька комуністична ідеологія повинна бути заборонена на державному рівні, над злочинною КПРС має відбутися "Нюрнберг – 2".

Про це йшлося у виступах голови Братства ОУН-УПА Карпатського краю Ф. Володимирського, голови обласної організації ОУН З. Остап'яка, голови обласного товариства „Меморіал" ім. В. Стуса С. Каспрука, члена молодіжної референтури КУН Ю. Лазоришина, депутата обласної ради, члена КУН О. Пендерецького, голови ОО „Свобода" Я. Свелеби, члена ОО „Молода Батьківщина" П. Стасюка та інших.

Роман САЛИГА, голова секретаріату ОО КУН

***

Вінниця. 7 листопада 2005 р. за ініціативи Проводу Вінницької ОО КУН в обласному центрі відбулося жалобне віче за жертвами комуністичного режиму. У вічі взяли участь представники політичних партій: КУН, УРП "Собор", "Батьківщина". Священики УАПЦ та УГКЦ відправили панахиду за мільйонами жертв злочинного комуністичного режиму.

Учасники акції поклали квіти до могили Січових Стрільців та вояків ОУН-УПА, хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих.

Віталій ГУСАР, голова проводу Вінницької ОО КУН

РЕАНІМУЮТЬ СОВДЕПІЮ

ІМПЕРІАЛІСТИЧНИЙ СКАЗ У КРИМУ

Провід Кримської організації КУН ухвалив заяву, у якій засудив імперські сили на чолі з нардепом Л. Грачем, які 7 листопада на мітингу в Сімферополі зневажили Українську державу, встановили на Советській площі блюзнірський пам'ятний знак з імперським написом: *"На этом месте будет установлен памятник советским гражданам, павшим от рук фашистских пособников – вояк ОУН-УПА"*.

Кримські націоналісти вимагають від правоохоронних органів спинити розгул імперської істерії в Криму та вжити належних заходів до порушників законодавства.

"Адже навіть пересічному громадянинові зрозуміло, – йдеться в заяві, – що ті громадяни України, які своєю державою визнають криваву московську імперію і борються за її відновлення, мають бути в незалежній Україні позбавлені політичних прав з подальшим вирішенням на міжнародній правовій основі питання репатріації їх на терени нинішньої московської імперії".

Конгрес-інформ

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ

СВЯТКУВАЛИ З КОБЗАРЕМ

9 листопада референтура з питань українознавства КУН відзначила день української писемності та мови біля пам'ятника Т. Шевченку.

До заходу, який зініціювали і провели голова референтури А. Багряна та поет–націоналіст Ю. Шепетюк, долучилися студенти Національного університету імені Тараса Шевченка, представники громадських організацій, журналісти, національно свідомі кияни. З привітальним словом до громади звернувся керівник фонду імені Олекси Гірника Ю. Гнаткевич, який із сумом констатував, що українська мова в Україні залишається незахищеною державою, а тому ми, українці, маємо боротися за свої права – відстоювати рідну мову. Поезії про мову прочитали члени КУН: письменник, кінорежисер М. Саченко, режисер та актор В. Петранюк, А. Багряна, Ю. Шепетюк; виступив письменник і публіцист В. Кожевников.

Конгрес-інформ

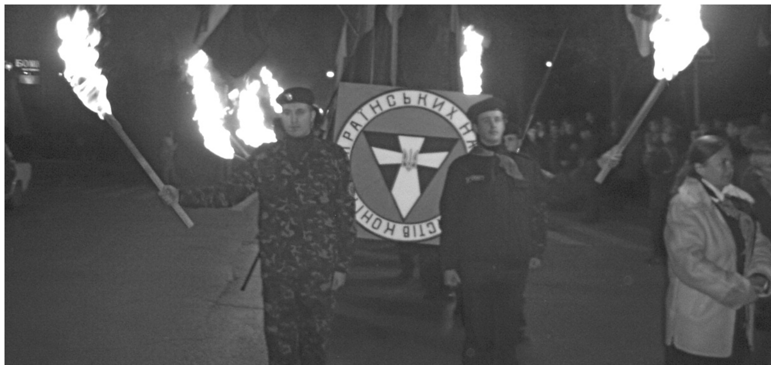

МІЖ СЛАВОЮ І СМЕРТЮ...

Саме так можна охарактеризувати листопадові події 1918 р. Внаслідок збройного повстання була повалена влада Габсбургів і відновлена Українська держава. Відповідно до тимчасової конституції 13 листопада 1918 р. вона отримала назву Західно-Українська Народна Республіка.

Центром історичного Листопадового зриву став древній Львів. За прикладом Львова швидко перейшли до рук українців населені пункти Тернопільщини. Першого листопада на міській ратуші замайорів жовто-блакитний прапор. Національні прапори були підняті й на інших урядових будинках. Про те, що Тернопіль був епіцентром політичних подій минулого, свідчить пам'ятна дошка на будинку школи №4. На ній зазначено: „У цьому будинку з 21 листопада 1918 року до 2 січня 1919 року перебував державний секретаріат – уряд Західно-Української Народної Республіки".

З часу тієї знаменної події минуло вже 87 років. Приємно, що молоде покоління свято береже пам'ять про минуле. І цього року за ініціативи Тернопільської ОО КУН й підтримки місцевої влади 1 листопада в м. Тернополі урочисто відзначено проголошення самостійної Західно-Української Народної Республіки. Символічно, що на святкування приїхали делегації КУН з усіх західноукраїнських областей.

Розпочалися заходи з прес-конференції, на якій націоналістичні сили України й області оголосили про створення об'єднання „Національний вибір", який піде на парламентські вибори окремим блоком. Далі урочистості продовжилися походом від Майдану Волі до могили Січових Стрільців на Микулинецькому кладовищі, де було правлено панахиду. Увечері на центральній площі Тернополя відбулося віче за участю заступника голови КУН Є. Гірника, заступника голови проводу ОУН(р) О. Сича, голови ТОО КУН В. Чибраса, хору патріотичної пісні „Заграва" та інших членів КУН.

Завершилися урочистості з нагоди 87-ї річниці проголошення ЗУНР смолоскипною ходою від Катедрального собору, де відбулася вечірня служба Божа, до пам'ятника митрополитові Андрею Шептицькому.

Листопадовий зрив був не тільки військовим, але й психологічним зривом, бо він знищив серед нашого народу дух рабства.

Ангеліна ПАЛАМАР

ОГЛЯД ЛИСТІВ

СУД НЕМИНУЧИЙ

До Міністерства культури і туризму надійшов обурений лист, який підписали члени художньої ради Одеської кіностудії народні артисти **В. Новак, Я. Лупій**, заслужені діячі мистецтв **В. Костроменко, В. Козачков, Л. Бурлака,** інші митці. Сьогодні вони без роботи. Водночас Міністерство культури і туризму ухвалює волюнтаристське рішення, згідно з яким розпочато роботу над фільмом іноземного режисера Єви Нейман. При цьому був проігнорований пакет кінопроектів, сформований за участю художньої ради. На знак протесту художня рада Одеської кіностудії склала свої повноваження.

„Одинокий я та ще й дуже хворий, – пише в листі до редакції волинянин **П. Гонца.** – Живу в невеличкій старенькій хатині, яка вже валиться. Немає грошей ні на їжу, ні на одежу, ні на лікування. А недавно потрапив до лікарні. Треба було зробити операцію, але ж у мене немає грошей, тож мене виписали додому. Був би дуже вдячний, якби хтось мені хоч чим-небудь допоміг. Моя адреса: 45100, Волинська область, м. Рожище, вул. Промислова, 72, Гонца Петро Петрович".

Горе простим людям, що живуть у напівколоніальній державі. **В. Буша** (с. Худяки на Черкащині) скаржиться не на злидні, а на бюрократизм. У жовтні 2003 р. йому за рішенням сесії Худяківської ради було дано дозвіл на газифікацію його помешкання. Та вже в грудні того ж року депутати скасували своє попереднє рішення, бо так забажалося голові. Відтоді на всі скарги В. Буші з усіх інстанцій надходить одна відповідь: відмовити. Так було за режиму Кучми, те ж знущання з людини триває і за нової влади.

Нещодавно підвищено тарифи на поштові послуги, що стало цілковитою несподіванкою для пересічних громадян. І, як повідомляє з Донецька **М. Ільченко**: „У робітничих селищах Донеччини не тільки зменшився попит на користування послугами підприємств зв'язку, а й посилилися антиукраїнські настрої".

А. Деменський (с. Новопавлівка Херсонської області) у дні помаранчевої революції вів активну агітацію за Віктора Ющенка, тож зазнав чимало неприємностей: за ним ганялися з ножем, його хотіли збити мотоциклом, за допомогою вибухівки було підірвано погріб. Та омріяна перемога не принесла сподіваної радості. Ніхто з бандитів не сів у тюрму, життя простих людей не поліпшилося.

У зверненні до керівництва РНБОУ, до Генпрокурора **члени Дніпропетровської обласної організації Всеукраїнського об'єднання ветеранів** висловлюють обурення з приводу того, що Н. Вітренко та її спільники вдаються до грубих образ на адресу Президента.

За образу українського народу і його Президента, за розпалювання міжнаціональної ворожнечі, за антидержавну діяльність Генеральна прокуратура України, переконані ветерани, мала б порушити проти Вітренко та її поплічників кримінальну справу.

Великі надії покладають обурені українці на наступні вибори до Верховної Ради. У листі киянина **Олександра Вепра** – чітка програма агітаційної передвиборної роботи КУН: „На мітингах пояснювати економічну, національну, соціальну програми партії. Ділом допомагати людям у розв'язанні їхніх проблем. Формувати сільські осередки КУН".

Як показує гіркий досвід післяпомаранчевих днів, всі обіцянки „демократів" тільки зайвий раз нагадали прислів'я: м'яко стелить, та твердо спати. За простих людей можуть подбати лише націоналісти, пріоритетом для яких є сила і правда нації, а не вступ України в ЄЕП чи в СОТ.

„І підняв могутній дзвін
Україну із руїн.
Стоїть вона, як Говерла,
Слава Богу, ще не вмерла
І ніколи не помре,
Бо мудрий нарід в ній живе!"

Не можна не погодитися з цією думкою ужгородського художника **Івана Тегзи.** Могутній дзвін українського націоналізму, в якому бринить невмируща мелодія Шевченкового заповіту, рано чи пізно заглушить брехливі голоси зайд і манкуртів, зрадників і пристосуванців, невігласів і боягузів. Під урочисті звуки того справді революційного дзвону встане нова Україна, в якій нарешті відбудеться суд над кучмами, а заодно – і над всіма словоблудами у помаранчевому камуфляжі.

Василь ЗАЄЦЬ

“РАННІ СЛОВ’ЯНИ” ГРИГОРІЯ ВАСИЛЕНКА

У кого залізо – у того і сила (Хетський напис)

Григорій Василенко

СЛОВ’ЯНИ ПРИДНІПРОВ’Я НА ЗОРІ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

У III ст. у Римській імперії настає криза економічної і політичної системи. Вона охопила також відносини імперії з варварським населенням Європи, включаючи і східних слов’ян, їхні стосунки з римлянами у середині III ст. ускладнюються, занепадає торгівля з римськими провінціями. Однак це вже не могло зупинити економічного піднесення на землях східних слов’ян.

З розвитком економіки завжди виникає потреба в письмі. Виникла вона й у слов’ян. Письмо з’являється на тій стадії суспільного розвитку, коли посилюються економічні зв’язки., Вони вимагають хоча б примітивної форми обліку. Першим слов’янським письмом були руни.

Сучасна дослідниця Є. Мельникова у статті «Епір висік руни» пробує знайти відповідь на запитання, кому належить винахід рунічної писемності. Вона зазначає, що всі дані нібито вказують на те, що авторство винаходу належить готам, оскільки вони першими її застосували. Зокрема Біблія, перекладена в IV ст. на готську мову єпископом Ульфілою, була написана рунами. Однак цьому суперечить той історичний факт, що в готському суспільстві в епоху появи рунічного письма були відсутні соціально-економічні передумови, які викликають потребу в його застосуванні. Таким чином, суперечність не знімається, і питання, поставлене Є. Мельниковою, залишається відкритим. Деяку ясність у його розв’язання може внести невеликий екскурс в історію готського племені. Для цього слід згадати, де жили готи в період появи рунічного письма і хто були їхні сусіди.

Як відомо, готи в першій половині II ст. з’явилися на Дніпровських порогах, їхніми сусідами з півночі були слов’яни. У період появи готів на Нижньому Дніпрі у полян уже склалася держава, функціонувала грошова система, розвивався внутрішній ринок. Таким чином, були всі передумови для виникнення писемності.

Переселившись з Вісли в Причорномор’я, готи жили в ті часи родоплемінним ладом. Займалися скотарством, полюванням, рибальством. Землеробства ще не знали. Перші навички землеробства почали виробляти у готів наприкінці IV ст., після переселення на Дунай. У той час вони і запозичили рунічне письмо у слов’ян.

Самобутнє рунічне письмо – черти і рizи – з’явилося у слов’ян Придніпров’я за чотири століття до приходу готів у Надпоріжжя. Час появи у слов’ян рунічного письма визначив київський археолог В. М. Даниленко. Він розробив методику читання рунічного письма. У його колекції було 48 прясел з рунічними написами. Усі вони належали до зарубинецької епохи. Написи зроблено слов’янською мовою. Четверо прясел датовано II ст. до н. д. Одне пряслo, датоване II ст. до н. д. з написом рунічним письмом, зберігається в колекції А. С. Бугая, збільшена фотографія цього напису – в Музеї історичних коштовностей України (Києво-Печерський державний історико-культур-ний заповідник).

Висновки В. М. Даниленка про слов’янське походження рунічного письма підтверджує давній скандинавський переказ про переселення в Швецію слов’янського князя Одіна в I ст. до н. д. У ньому сказано, що Одін приніс у Скандинавію wenda runir – вендські руни.

Про користування рунічним письмом на землях Придніпров’я є свідчення у піснях «Старшої Едди». В одній з них княжна Брунгільда звертається до полянського князя: «Руни перемоги, коли ти до неї так рвешся, виріж на руків’ї меча...»

На жаль, доля відкриття В. М. Даниленка невідома. Закінчивши наукову роботу, пов’язану з дешифруванням рунічного письма, він не встиг її опублікувати. Колекція прясел і рукопис книжки, присвяченої цій проблемі, після смерті вченого зберігалися в Інституті археології АН УРСР, а через деякий час вони безслідно зникли.

З наведеної вище характеристики розвитку слов’янського суспільства Придніпров’я на рубежі нової доби видно, що в соціально-економічному розвитку воно досягло того рівня, коли письмо стало необхідним.

Узагальнюючи сказане, можна зробити висновок, що застійні явища в розвитку слов’янської землі, які були результатом агресії з боку кочівників Дикого поля протягом чотирьох століть, почали успішно переборюватися у другій половині зарубинецької доби. Це дало поштовх відродженню слов’янської державності, яка не встигла розвинутися у скіфську добу.

Розширення виробництва заліза і виготовлення метало-продукції, вдосконалення агротехнології (впровадження перелогової системи), розвиток грошової системи, поява рунічного письма – усі ці досягнення послужили матеріальною і духовною базою для нового економічного піднесення. Суспільство, яке досягло таких успіхів у розвитку економіки і культури, було вже класовим. Воно досягло порогу самобутньої державності. Тому уявлення, що побутує в історичній науці, про слов’янське суспільство Придніпров’я докиївської доби як про передержавну родоплемінну організацію – безпідставне. На рубежі зарубинецької і черняхівської культур на землях Середнього Придніпров’я зароджувався новий суспільний устрій – феодалізм.

Марія ХИЛЕВИЧ
Далі буде
Початок у №№ 22,23, 33–40, 42–44

ДОЛЯ ПОКОЛІННЯ В ДОЛІ МИКОЛИ КАРПІЯ

Національно-визвольний рух 1930–1950-рр. породив низку легендарних постатей, що стали гордістю нашого народу. Поруч з визначними провідниками діяли десятки тисяч звичайних патріотів, які жертвували власним життям заради України.

У світлі сказаного велику користь може принести книжка спогадів Миколи Карпія “Дорога на Схід України за її волю”, що побачила світ минулого року в тернопільському видавництві “Лілея”.

Життєвий шлях її автора є типовим для всієї західноукраїнської патріотичної молоді того часу. Народився Микола Карпій 1921 року в невеликому селі Брахівці Брідського повіту на Львівщині. Виростати довелося в нелегких умовах, без батька. Тяжка праця в господарстві не завадила потягові до знань. Хлопець став членом “Просвіти”.

Восени 1938 р. Микола вступає до ОУН. Спочатку виконує обов’язки зв’язкового, а через рік стає станичним провідником у своєму селі.

З приходом на західні землі України радянських “визволителів” у вересні 1939 р. юнак забезпечує перехід через кордон підпільників і членів їхніх родин, входить у контакт з червоноармійцями з метою агітації та здобуття зброї. З літа 1940 р. Микола Карпій (“Гнат”) очолює підрайонний провід ОУН.

Навесні 1943 р. підпільник «Гнат» одержав відповідальне доручення – нелегально поїхати до Варшави і придбати циклостиль (друкарський множильний апарат), але через необережність товариша у квітні 1943 р. потрапив до гестапівців.

За 25 місяців мужній націоналіст витерпів найтяжчі муки, але не зрадив друзів, не втратив людської гідності.

Після звільнення союзними військами 5 травня 1945 р. з німецької тюрми, Микола створює повітову мережу ОУН в австрійському місті Лінц. Йому вдалося відкрити курси українознавства в таборі для переміщених осіб. Як організаційний повітовий референт автор спогадів бере активну участь у спротиві радянським репатріаційним комісіям, котрі за будь-яку ціну намагалися повернути політичних емігрантів, колишніх остарбайтерів і полонених червоноармійців до комуністичного “раю”.

Для ведення розвідки, охорони провідників, а також для боротьби з агентами МДБ і провокаторами друг Карпій під псевдо “Гнат” був призначений в Австрії повітовим референтом СБ.

У 1947 р. на еміграції було відновлено Спілку Української Молоді. Головою управи осередку СУМ в астенському таборі було обрано друга Карпія, а наступного року він стає членом управи крайового комітету СУМ, організовує зустріч вояків УПА, котрі з боями пробивалися до Західної Європи. Його стараннями було споруджено пам’ятник на могилі стрільця УПА П. Ющенка, який помер від ран у шпиталі міста Лінц. М. Карпій також послідовно поборював антиукраїнську діяльність російських емігрантів.

Переїхавши в 1951 р. до Канади, автор книги встановлює контакти із закордонними частинами ОУН і СУМ. Незважаючи на те, що багато часу довелося витратити на забезпечення родини засобами до існування, він не відмовляється від суспільної діяльності та стає фінансовим референтом осередку СУМ.

Оселившись з 1967 р. у канадському місті Торонто, займає посаду адміністратора Українського Культурного Центру, водночас активно працює в молодіжних вишкільних таборах, а з 1980 р. обраний до дирекції видавництва “Гомін України”.

Після відновлення незалежності України Карпій разом з іншими свідомими українцями діаспори надає духовну й матеріальну допомогу своїй Батьківщині. Влітку 1992 р. він організував гастролі оркестру “Батурин” в Україні, що пройшли з великим успіхом. Чимало зусиль було покладено ним для побудови пам’ятників загиблим членам ОУН і воякам УПА в його рідному селі Брахівці. Дбає Карпій і про передачу різним організаціям і установам політичної, наукової та художньої літератури.

Праця М. Карпія містить багато цінних фактичних відомостей про діяльність первинних осередків ОУН у 1938–1943 рр. Вона насичена цікавими матеріалами, що висвітлюють концтабірний побут і емігрантські будні. Адже саме завдяки “Дорозі на Схід України” темрява забуття не змогла поглинути постаті багатьох рядових борців за незалежність нашої держави. Пізнавальна вага мемуарів зростає також за рахунок численних фотографій. За все це другові Миколі Карпію висловлюємо щиру вдячність.

Іван ДЗИҐА, кандидат історичних наук, Київ.

НЕСКОРЕНІ

Болісно щемить серце, коли згадуємо Другий зимовий похід загонів Армії УНР восени 1921 року – одну з трагічних сторінок з історії України. Нині в селі Базарі на Житомирщині, де від кривавих рук московських окупантів полягли 359 героїв України, споруджено величний пам'ятник. Це – місце скорботи. Для кожного українця, для всієї української нації. Нашим ворогам не вдалося покрити забуттям героїчну смерть сильних духом синів України, для яких Другий зимовий похід став походом вічної слави, походом у безсмертя...

Восени 1920 року виснажена і знекровлена в боротьбі з більшовицькими окупантами Армія УНР опинилася за колючими дротами в польських таборах для інтернованих. Без зброї, в голоді і холоді, загартовані в боях лицарі землі української продовжували плекати надію на визволення України від жорстокого і підступного ворога, що силою відбирав у селян зібраний урожай і вивозив у Московщину.

З України надходила інформація про розгортання повстанського руху. Це був найсприятливіший момент для підтримки повсталого народу і очищення України від більшовицьких зайд.

Розуміючи важливість моменту, 12 березня 1921 року Петлюра видав наказ про підготовку до всеукраїнського повстання. Водночас Головний отаман продовжував звертатися до польського уряду з проханням надати допомогу. Польща не відмовлялася, але й не квапилася. Похід в Україну відкладався. Перебуваючи у Львові, Юрко Тютюнник, якому було доручено командування Повстанською армією, заявив, що самочинно керуватиме повстанням. Згодом поляки відмовилися від своїх попередніх обіцянок, дозволивши перейти кордон не чотирьом дивізіям, а лише одній тисячі вояків.

Наприкінці жовтня біля півтори тисячі бійців Української повстанської армії отримали наказ бути готовими до походу. Повстанська армія складалася з трьох груп, на чолі яких стали досвідчені командири, але тільки половина бійців мала в руках зброю. Решту повинні були здобути в бою. Група генерала Гулого-Гуленка (300 бійців) першою прорвалася на територію Правобережної України з боку Бессарабії, але за кілька днів, під загрозою знищення, змушена була відступити на територію Румунії. Рейд вдалося здійснити Подільській групі в кількості 400 бійців під командою полковника М. Палія, а після його поранення – полковника С. Чорного. Отримавши для 400 стрільців всього 140 крісів та чотири скоростріли марки "Максим", у порваній одежі, група, вирушивши в похід 25 жовтня 1921 року з м. Гусятина на Тернопільщині, знищила кілька загонів червоноармійців, пройшла все Поділля і наблизилася до Києва, але, не дочекавшись Волинської групи, попрямувала в західному напрямку і 29 листопада повернулася на польську територію. Трагічно склався похід третьої, Волинської групи, що в кількості 900 бійців під командуванням Юрка Тютюнника 4 листопада 1921 р. вирушила в похід, як читаємо в спогадах, "обідрана, майже гола... Довелося для босих заготовляти на місці личаки з кори, однак ці ходаки були нездатні до походу, зокрема по розмоклому ґрунту". На 900 стрільців група одержала 400 крісів, 6 скорострілів "Максим", 500 шабель і 300 кавалерійських списів. Такою була "допомога" поляків. Їхній Генштаб добре усвідомлював, яка доля чекає на повстанців, котрих мали зустріти 13 дивізій червоноармійців і кінний корпус з дивізією Котовського, дві окремі прикордонні дивізії та інші додаткові сили. І все ж групі Тютюнника вдалося зайняти Коростень. То була передчасна радість.

17 листопада під селом Малі Миньки почався нерівний бій. Повстанці опинилися у ворожому кільці. Вони героїчно відбивали атаки, але скінчилися набої, і вояки залишилися беззбройні. Тютюнникові разом з невеликою групою вдалося пробитися крізь ворожий заслін і дістатися Польщі. Майже 400 вояків загинули від ворожих шабель і куль, понад 500 – потрапили у полон. Перед смертю вони зазнали жахливих знущань, але не скорилися. З числа полонених чекісти виокремили 41 особу вищого командного складу, до яких застосували спеціальні тортури, щоб видобути інформацію, а також 42 колишні червоноармійці, що поєднали свою долю з повстанцями – їхні справи направили на додаткове розслідування. Інших – 359 бійців – відправили до сусіднього села Базару, де закрили в церкві. Про подальшу їхню долю дізнаємося зі спогадів очевидців: "21 листопада 359 полонених, присуджених до розстрілу. Того ж дня над могилою, викопаною під Базаром, присуд виконано. Перед розстрілом переможці пропонували засудженим "покаятися" і вступити в Червону армію. Жоден з повстанців на це не пішов. Могутнє "Слава" і спів "Ще не вмерла Україна" заглушили ворожі скоростріли...

В архівах зберігся текст наказу командувача військами КВО Й. Якіра й члена реввійськради В. Затонського з вироком надзвичайної комісії – "п'ятірки" – про розстріл 360 військовополонених Армії УНР (у доданому списку 359 прізвищ полонених). У число Надзвичайної комісії – "п'ятірки", яка взяла на себе обов'язки ката, відповідно до складеного протоколу, входили: помічник командвійськ КВО – Гарькавий; голова Київського губчека – Лівшіц; заст. нач. Особливого відділу КВО – Іванов; начальник "оперода" ВУЧК – Фріновський; начальник кавдивізії – Котовський. Так без суду і слідства в містечку Базарі за вироком "п'ятірки" було розстріляно 359 українських патріотів.

Богдан ГОРИНЬ
(Подається зі скороченнями
із www.axiomadesign.com)

Календар українського націоналіста

15 листопада 1945 р. – у м. Авгсбург (Німеччина) засновано Українську Вільну Академію Наук.
16 листопада 1952 р. – померла Соломія Крушельницька, видатна українська співачка.
16–19 листопада 1967 р. – у Нью-Йорку відбувся перший Світовий Конгрес Вільних Українців.
18 листопада 1990 р. – інтронізація першого Патріарха Київського і всієї України Мстислава.
19 листопада 1989 р. – у Києві відбулося перепоховання правозахисників Василя Стуса, Юрія Литвина й Олекси Тихого, які загинули в радянських таборах.
20–22 листопада 1943 р. – під охороною УПА на Волині відбулася перша Конференція поневолених народів СРСР.
21 листопада 1921 р. – більшовики під Базаром розстріляли 359 українських вояків – учасників Другого зимового походу.

ЕПІТАФІЯ НА МОГИЛУ 359 ЛИЦАРІВ БАЗАРУ

Вкраїна нам звеліла, і пішли,
І впали тут ми, вірні заповіту
Батьків своїх. О, хто б ви не були,
Підіть скажіть про нашу долю світу.
Хай знає брат, хай знає чужинець,
Хай знає друг, і ворог хай почує,
Що марний наш
і страдницький кінець
Змагань святих за волю не вгамує.
Бо ми живем. Осяйні і міцні
В серцях і в пам'яті
великого народу.
Ми встанемо в прийдешні
слушні дні
І знов гукнем:
"За Правду і Свободу".
І вдарить меч,
знов шабля задзвенить,
Повстане край
під ворогом похилий...
Ідіть же світ широкий сповістіть,
Що чуєте із нашої могили.
Хай знає брат, що тягне ще ярмо,
Хай знає друг, і ворог хай почує,
Що тільки тілом тут ми лежимо,
А вічний Дух наш Волю скрізь чатує.

Микола ОВЕРКОВИЧ

ПІДПОЛКОВНИК ІВАН РЕМБОЛОВИЧ – ГЕРОЙ ДРУГОГО ЗИМОВОГО ПОХОДУ

У книзі Д. Герчанівського «Вигнати окупанта» (Мюнхен, 1963) вміщено фотографію з підписом: «Підполк. Іван Ремболович – начальник оперативного відділу». Поруч малюнок, на якому зображено епізод бою за місто Коростень 7 листопада 1921 року: військовик із гранатою в руці стоїть на підвіконні повної червоноармійців почекальні залізничного вокзалу. Під малюнком підпис: "– Руки вгору! – кричить підполк. Ремболович, скочивши з одним козаком на підвіконник та вибивши вікно».

То була дуже відважна людина. Поранений у ногу, вистрілявши всі патрони, І. Ремболович, разом з іншими, потрапив у полон. Полонених мали розстріляти. Однак увечері Іванові вдалося втекти. Босий, у самій білизні, у 18-градусний мороз поповз він із перебитою ногою по снігу, що сягав майже до пояса, у напрямку лісу. Його підібрали селяни. Підполковник вижив, перейшов польський кордон, а згодом написав спогади про ці події.

У сьомому томі «Енциклопедії українознавства» про нього вміщено кілька рядків: «Ремболович Іван (1891–1944), військ. діяч, підполк. Армії УНР, делегат 1, 2 і 3 Всеукр. військ. з'їздів у 1917, начальник зв'язку Запор. корпусу і І Запор. стрілецької дивізії у 1918–20, учасник 1 і 2 Зимових походів; поліг під Бродами як старшина дивізії «Галичина». Насправді І. Ремболович був під Бродами лише важко поранений і після одужання прибув у Коломийський район Станіславської області, де вступив до УПА. 6 листопада 1949 року в селі Космачі тодішнього Яблунівського району І. Ремболовича захопили органи МДБ. Більше ніж півроку він перебував під слідством, нікого не видав і був засуджений до смертної кари. Розстріляний 8 вересня 1950 року. За висновком прокурора Івано-Франківської області від 27 червня 1994 року, реабілітації не підлягає.

Парадокс: у незалежній Україні герой, який усе своє життя присвятив боротьбі за цю незалежність, досі не реабілітований. І він не один. Не реабілітовані й ветерани дивізії «Галичина» та вояки УПА, що тяжко каралися в сталінських концтаборах.

Коли ж нарешті в Україні переможе справедливість, і ветерани різних армій матимуть однакові права?

Володимир МАЛКОШ,
голова Управи Івано-Франківської станиці Галицького
братства вояків Першої української дивізії "Галичина"
Української Національної Армії

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор
Микола Гук

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення № 3832
Наклад 120 000 примірників
Ціна договірна

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Береза Юрій	(0562) 45-09-60
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 32-23-48
Київська обл.	Сахацький Олександр	(044) (297)27-5-70
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Максимович Олег	(03322) 723935, 722142
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 29-07-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-92
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(0572) 16-02-18
Херсон	Петренко Володимир	(0535) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81